

Наша асбнага нумару 20 гр.

СЛУДЖА ПРАДЫ

Відмінна два разы у чицаве

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:
Вільня, Віленская вул. 12—6 (Небядз. 12, т. 6)
Рэдакцыя адчынена ад 12 да 2 часу, прыходзі
апрача съвяточных дзён. Адміністр. ад 9 да 5.

Надэйшы да адніх кінціх з дзвінкай да літвы
1 да 50 гр. Для спрэдління ўзносіў дарожкі.
Нароменіе адресу 30 гр.

Післяднімі ў другі рэвалюціі пісці по
іншымі.

Аднімі кінчаванем, захахішы да Рады.

Часа зборства: перад тижнем 25 красавіка,
пазад тижні 20 красавіка і на 4 стру. 15 красавіка.
за радэк піртыту ў 1 кінчаваньні.

№ 1

Вільня, Серада 1-га лютага 1928 г.

Год I

Народ маўчыць.

Выбарная гарачка ахапіла край ува-
юю шырыню і глыбіню. Склікаюца
з'езды, выносяцца „аднагалосны“ рэз-
люцы, пасылаюцца прывітальныя тэле-
гоамы, родзяцца новыя партыі і блёкі,
пяюцца нібы на новы лад старыя, усім
даволі надакучыўшыя песні, разгараю-
ца ярасьці, усюды высокія слова, падняты
настрой.. Вёска затапляеца морам
апознаваў, праклямніці, праграмаў, газэ-
ты ўсіх кірункаў аршыннымі літарамі да-
носяць аб новых і новых заваяваньнях
усіх партыяў і паражках іхніх праціўни-
каў, выліваюцца цэлья цэбры атруты, ма-
ны, ашуканства, падхлебства і іншых
ірыгасці, так харacterных для вы-
барнага часу—і ўсё з аднай мэтай—
дастца гэты пасольскі мандат, абдурыць
працоўныя масы, каб назаўтра пасыла-
выбараў перавярнуць усё ўверх дном і
прадаваць усё тое, чаму ўчора пяяліся
такія гімны.

Але дзіўнае зьявішча наглядаем мы
на аблоках нашае Заходніе Беларусі
пры цяперашніх выбарах. Працоўны на-
род, які адзін раз праз пяць гадоў і то
тому, што гэта можна зрабіць тайна ад
усіх, можа паказаць сваю волю; народ,
на які накідаецца ўся гэта кампанія
прагных на мандаты; народ, ад якога за-
лежыць на гэты раз палітычнае жыцьцё
краі—маўчыць.

Уесь гэты шум і гоман адбываецца
для яго спэцыяльна, але праносіца
над ім, як дым, кідаючи толькі зверху
кавалкі смыцця і бруду. Народ не вы-
яўляе свайго натхнення шумам, паднятым
мавакол яго, ён чакае і маўчыць.
Ня будзе удавацца ў выяснянніе пры-
чыні нібы такое замкнутасці народу
(аб гэтым кудахчуць усе куры за пло-
там), канстатуем факт—народ маўчыць!

Закліканы на з'езды (яго цяпер
кіцу) ён спакойна праслушае, што яму
гаворыць, накупіць сабе патрэбных речак
і ідзе сабе дамоў, таксама моўчкі.

З'езды праходзяць аднагалосна—
маўчынне—знак згоды. І цышацца ўсё
і трубяць зноў аб перамогах... ну, вядо-
ма-ж над народам.

I толькі ўкосна, ува ўзаемнай лаян-
цы між сабой усіх гэтых — праста скажам—
буржуазных групу і іхніх памоч-
нікай, у паведамленнях з месці аб „пі-
рэвоводзеніях“ тых ці іншых праціўнікаў,
треба сказаць—агульных для іх усіх раз-
зам і паасобку — чутно ўсё тое-ж маў-
чынне народу.

Навучаны горкім досьледам, ён, на-
род, прышоў да пераконання, што за-
праўды — гаворка ёсьць серабро, а маў-
чынне золата. Маўчыць народ на з'ез-
дах, маўчыць на агітацию, маўчыць на
правакацію — ды чакае, каб зноў-жа
маўчаліва падаць дружна лісток паперы,
схованы ў канверце—за сваіх.

Так! Гэтае маўчынне невыпадковае,
ня выходзіць з баязлівасці, ці ня-
меныня гаварыць. Не! Яно выходзіць з
глыбокага пераконання, аснованага на
найлепшым досьледзе, што гэта адзіны
імагіны спосаб перамогі, перамогі без
ахвяраў, бяз лішніх эфектаў і гэстаў,
выяўляючы аднак адзіную магутную волю
працоўных гушчай ісці ціха і спакой-
на, але рашуча наперад да гэтай самай
перамогі.

У гэтым праста жудасным маўчын-
ні гаворыць праста інтынктыўная арга-
нізаванасць і споенасць адзінай доляй-
нядоляй усіх працоўных гушчай, гаво-
рыць высокая палітычная сьпеласць
беларускіх сялян і работнікаў, якіх ужо
не праймеш ані галаслівымі славамі, ані
патопам адзоваў.

Народ чакае сваіх сьпісак, чакае
знёных іменін, чакае таго, чаму ён
прыўві верыць.

Розныя даносы, шахрайствы, ашукані-
чыя падхлебствы розных дабрадзеяў
на час выбараў—адбіваюцца, як гарох ад
съяні, ад гэтага ўсенояднага маўчыння.

Так! Для нас гэта маўчынне — до-
брый знак. Ен гаворыць аб съпеласці,
загартаванасці народу, аб веры ў тых,
хто яго ня здрадзіў, хто разам з ім
нясе маўкліва на Гальготу свой цяжкі
крыж, крыж, акрываўлены на цярністым
шляху ўпартай барацьбы за права і ін-
тарэсы тых-же працоўных гушчай.

Вера родзіць дзіві, яна нясе нам
перамогу!

Чым на перашкодзе перагавораў, літоўскі
прем'ер лічыць тое, што „польскі ўрад, пры-
няўшы абавязак неўмяшальнства ў-ва ўну-
раныя справы Літвы, усьцяж арганізуе „літо-
ўскія войска“ сродзі эмігрантаў з Літвы —
на чале з Плечкайцісам“.. — „ня глядзячы
на рэвалюцыю Рады, гэтае „войска“, апрану-
тае таундзіры літоўскай арміі, дагатула ся-
дзіць у вайсковых бараках на Лідзе“..

Калі гэты „войскі“ на будуць распуш-
чаны, тады літоўскі ўрад, пагражае Валь-
дэмара, — будзе змушаны — з вялікім жа-
льнікам — вымушаны ад Лігі — высланы на
мейсцо съледчай камісіі, прадбачанай у рэ-
валюцыю Рады Лігі“..

Ядавіт папраўляе Вальдэмара памыл-
ку мін. Залескага, які піша, быццам рэз-
люцыя Рады Лігі, кажа аб — „устанавленыні
нармальных адносін між Польшчай і Літ-
вой“. Вальдэмара даслоўна цытуе аднавед-
нае месца рэвалюцыі, прадаў какучы, досьць
круцельска ўложанай, якая запраўда — на
ўжыўша слова „нармальны“..

Рэвалюцыя на кажа аб нармальных
адносінах ды — не бяз прычыны, тлумачыць
літоўскі прэм'ер:—Рада Лігі, кажа ён, заяві-
ла выразна, што гэтае рэвалюцыя не прад-
суджае ні ўсіх спраў, што да якіх існу-
юць паміж аводвумі ўрадамі розніні па-
гліяду”..—Рапарт дадзучы да рэвалюцыі,
съвяржджае, што Рада мела ў мыслі поль-
ска-літоўскі спор з за Вільні. Дык неяк
спушила з свайго боку выводзіць літоўскі
прем'ер:—„Ці ж можа запраўды быць мова
аб нармальных стасунках між Літвой і Поль-
шчай, калі з перагавораў, прадбачаных рэз-
люцыі Рады, яна-ж сама выключае най-
важнейшы прадмет палітычнага спору між
Літвой і Польшчай, — признаючы аднак жа
цалком навірашанасць гэтага спору“.

Далей Вальдэмара ізноў — „з вялікім
жалем“ съвяржджае, што мін. Залескі толькі
пералічыў пункты праограмы, але — не прад-
ставіў з свайго боку нікага апрацаванага
проекту ўмоў — у галіне гэтых пунктаў,
які-б мог звязацца падставай для перагаво-
раў. А таму літоўскі ўрад нікія не можа паку-
льш чи то іншага сказаць,—ці польская пра-
грама перагавораў згодная з рэвалюцыяй
Рады, ці—не...

Напрыклад,—сірава гранічнага руху.—
Але-ж—Літва і Польшча ня маюць пакуль
што граніцу, познаных абедзвеюма ста-
ронамі...

Ясна, што—без згары ведамага і прыза-
нанага наагул прынятага праекту перагаворы

маглі-б перарвацца ды адкладзіцца — на
першым-же кроку.

Тое-ж самае!—адносна да кожнага ін-
шага пункту праограмы..

Ды наагул—адносна мейсца, тэрміну
і праограмы перагавораў траба яшчэ паразу-
міца з Лігай Нацыяй, якая прананавала
свою тэхнічную дапамогу ў часе перагавораў.
—А на ўсё гэта —траба.. часу!..

Але—датаго-ж літоўскі ўрад яшчэ буд-
зе вымагаць уключэння ў праограму пера-
гавораў—справы ліквідацыі паўбледкаў за-
меху ген. Жалігоўскага, паміж інш.—справы
аднікаўданіні ў школы і страты ў часе
вайны 1920 г...

У канцы Вальдэмара з свайго боку
заяўляе, што—сам будзе старшынёй ды кі-
рауніком літоўскай делегацыі, каб—даць пе-
рэгаворам належны ход і чым хутчэй да-
вясяці іх да меты..

Ясна, што літоўскі прэм'ер хоча адцяг-
ніць перагаворы чым далей.

Асабліва „правакуючым“ у паступаніях
яго адносна да Польшчы зьяўляецца тое,
што—якраз з той час, які запрананаваў Літ-
ве польскі ўрад для польска-літоўскіх пера-
гавораў, літоўскі прэм'ер самае пакідае у
Берлін асабіста, каб распачаць там перагаво-
ры з немецкім урадам.. Ды з Берліну
прам'ера—аб начувана пасыпніх перагаво-
рах з Нямеччынай — у-ва ўсіх спрэчных
справах!

Уражаныне ад усаго гэтага такое, быц-
цам Вальдэмара проста — правакаціна
дражніц Польшу, апіраючыся на падты-
манье з боку Нямеччыны і ССРР..

Чаму дражніц і якая мета гэтага? —
Падазроны, баччыча часта больш таго,
што быць узаруацца, падткі пішуць,
быццам Нямеччына і ССРР хочуць спрапанаваць
—праз Вальдэмара—Польшу,—наб яна пер-
шая ніналася на Літву, зрабіўшыя якраз тым
„навіасцікі“, тэй нападаючай старанай, якой
ня мае права прысьці з веянай ці грошо-
вой дапамогай — амі яе саюзнікі ані Ліга
Нацыяў.. Тады—наадварот — як Нямеччына
так і ССРР—кібуція б з абодвух бакоў раз-
таваць Літву — без усіх іх перашкодаў з
боку іншых дзяржаваў.. — ясна кожнаму,
што з гэтага можа выйсці...

Як-бы там ні было — усе загранічны
прыцелі Польшчы слушна раздзяць ей —
„месь невычарпавану цярпілівасць“...

Выбарная хроніка.

Цікавая дэмагогія.

Р. Р. С. съпявает.

У апошнім нумары „Белар. Крыніцы“
быў зроблены закід, што мы не ўваходзім
у блёк нац. меншасці, праводзім двамаго-
гію (!), бо ў папярэдніх вімбах у Сеймі
Сенат усе беларусы ішлі разам.

„Белар. Крыніца“, як быццам зусім за-
былася аб тым, што мы жыём у 1928 годзе,
а не 1922 г. За гэты час мы имам чаго
зъяніцца. Так, які папярэдніх вімбах беларусы
ішлі адзін раз у пяць гадоў, якіх
былі з'яніцца. Такім чынам мы не ўваходзім
у блёк нац. меншасці, які былі з'яніцца.

Мала таго паміж з'яніцца і падткі ад-
надзеяліцаў, якіх былі з'яніцца. Такім чынам мы не ўваходзім
у блёк нац. меншасці, які былі з'яніцца.

За гэтым пяці гадоў зробіўся вялікай
праца і цяпер вёска з'яніцца і падткі ад-
надзеяліцаў, якіх былі з'яніцца.

За гэтым пяці гадоў зробіўся вялікай
праца і цяпер вёска з'яніцца і падткі ад-
надзеяліцаў, якіх былі з'яніцца.

За гэтым пяці гадоў зробіўся вялікай
праца і цяпер вёска з'яніцца і падткі ад-
надзеяліцаў, якіх былі з'яніцца.

Як піша віленскіе „Slowy“, PPS аргані-
зація ў Вільні спэцыяльныя курсі для
справы агітатораў пад фірмай курсаў роўніх!!!

Слухачам курсаў, апрача науки аб дэ-
магагічных працах, выкладаюцца таксама
лекцыі піліцаў аб тым ш

